

Vergaderjaar 2016–2017

**34 730 B**

## **Wijziging van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2017 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)**

**Nr. 2**

### **MEMORIE VAN TOELICHTING**

#### **A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL**

##### **Wetsartikel 1**

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2017 te wijzigen.

Het begrotingsartikel wordt in onderdeel B. van deze memorie van toelichting toegelicht.

##### **Wetsartikel 3**

Ingevolge artikel 5, eerste lid, van de Financiële-verhoudingswet hebben de gemeenten gezamenlijk recht op het bedrag dat in de begroting als verplichting voor het totaal van de algemene uitkering c.a. en de aanvullende uitkeringen is opgenomen.

Ingevolge artikel 5, tweede lid, van de Financiële-verhoudingswet, hebben de gemeenten gezamenlijk recht op de bedragen die in de begroting als verplichting voor het totaal van de integratie-uitkeringen en het totaal van de decentralisatie-uitkeringen zijn opgenomen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,  
R.H.A. Plasterk

De Staatssecretaris van Financiën,  
E.D. Wiebes

## B. Begrotingstoelichting

Inhoudsopgave	blz.
Leeswijzer	2
1. <b>Het beleid</b>	2
Overzicht uitgavenmutaties	2
Toelichting op de beleidsmutaties	3
2. <b>Het beleidsartikel</b>	9
Toelichting	11
3. <b>Integratie-uitkeringen</b>	14
4. <b>Decentralisatie-uitkeringen</b>	14

### Leeswijzer

Bij de eerste suppletoire begroting ligt de nadruk niet op de beleidsprioriteiten, zoals in de ontwerpbegroting 2017, maar op de mutaties ten opzichte van deze ontwerpbegroting. De terugkoppeling over het gevoerde beleid in relatie tot de beleidsprioriteiten, zal centraal staan in de financiële verantwoording over 2017.

De indeling van deze suppletoire begroting is als volgt. Paragraaf 1 start met het beschrijven van de beleidsmutaties. Kort zal worden toegelicht wat de omvang en de reden van de uitgavenmutaties is. Vervolgens wordt in paragraaf 2 («het beleidsartikel»), ingegaan op de «budgettaire gevolgen van beleid». Deze paragraaf geeft inzicht in de integrale uitgaven die samenhangen met de hoofdbeleidsdoelstelling. Hierin worden de veranderingen op artikelonderdeel-niveau belicht. Tot slot, in paragraaf 3 en 4, een overzicht van de integratie-uitkeringen en de decentralisatie-uitkeringen.

### 1. Het beleid

#### Overzicht uitgavenmutaties

In de onderstaande overzichtstabel B1 wordt een overzicht gegeven van de mutaties die zich in de periode vanaf de ontwerpbegroting 2017 tot en met de eerste suppletoire begroting 2017 hebben voorgedaan in de uitgaven. De weergegeven mutaties worden onder de tabel afzonderlijk toegelicht.

**Tabel B1: Overzicht suppletoire begrotingsmutaties (Eerste suppletoire begroting; bedragen x € 1.000)**

	2017
<b>Stand uitgavenbedrag ontwerpbegroting 2017</b>	<b>27.193.169</b>
<b>Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk:</b>	
1a) Wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2016	- 4.876
1b) Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2016	62.534
1c) Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen 2016	2
1d) Wijziging betalingsverloop integratie-uitkering sociaal domein 2016	305
2) Overloop 2016/2017 kosten Financiële-verhoudingswet	1.000
3a) Accres tranche 2016 (incidenteel)	43.859
3b) Accres tranche 2016 (structureel)	43.859
4) Accres tranche 2017	69.066
5) Plafond BTW-compensatiefonds 2016	- 52.636
6a) Loon- en prijsbijstelling 2017 (integratie-uitkering sociaal domein)	192.572

6b)	Loon- en prijsbijstelling 2017 (integratie-uitkering)	25.040
7)	Jeugd (decentralisatie-uitkering)	- 80
8)	Huisvesting Onderwijs Asielinstroom (decentralisatie-uitkering)	8.000
9)	A58 Aansluiting Goes (decentralisatie-uitkering)	3.796
10)	Scholenprogramma Groningen (decentralisatie-uitkering)	3.000
11a)	Correctieboeking overheveling huishoudelijke hulp Wlz-cliënten (integratie-uitkering sociaal domein)	30.000
11b)	Correctieboeking overheveling huishoudelijke hulp Wlz-cliënten (integratie-uitkering)	- 30.000
12)	Buurtsportcoaches (decentralisatie-uitkering)	57.994
13)	Kansen voor alle kinderen (decentralisatie-uitkering)	85.000
14)	Armoedebestrijding onder ouders (algemene uitkering)	3.750
15a)	Kosten Waarderingskamer 2017	134
15b)	Kosten Waarderingskamer uit de Algemene uitkering	- 134
16)	Verhoogde asielinstroom (decentralisatie-uitkering)	26.958
17)	Regionet (decentralisatie-uitkering)	4.508
18)	Herstructurering Wsw Oost-Groningen (decentralisatie-uitkering)	2.000
19a)	Expertisecentrum Kinderopvang (algemene uitkering)	- 500
19b)	Expertisecentrum Kinderopvang (VNG)	
20a)	Bijdrage aan de VNG voor specifieke taken 2017	1.202
20b)	Vrouwenopvang Landelijk Arrangement (uitname VNG uit decentralisatie-uitkering)	- 530
20c)	Nazorg Adoptievoorziening (uitname VNG uit integratie-uitkering sociaal domein)	- 672
21)	Vrouwenopvang LKHA (decentralisatie-uitkering)	250
22)	Voorzieningenniveau Eindhoven (decentralisatie-uitkering)	900
23)	City Deal Inclusieve stad (decentralisatie-uitkering)	165
24)	Pilot begeleiding kunstenaars (decentralisatie-uitkering)	89
25)	Ondersteuning Raadsman Loppersum (decentralisatie-uitkering)	468
26)	Beter benutten (decentralisatie-uitkering)	118
27)	Erfgoed en ruimte (decentralisatie-uitkering)	25
28)	Dialogo Sinterklaasintocht (decentralisatie-uitkering)	45
29)	Energiebesparing koopsector (decentralisatie-uitkering)	4.940
30)	Nationaal Cultureel-Wetenschappelijk Instituut (decentralisatie-uitkering)	17
31)	Bodemsanering Dordrecht (decentralisatie-uitkering)	180
32)	Economische Zelfstandigheid (decentralisatie-uitkeringen)	885
33)	Pilot Nederlandse Kernwaarden (decentralisatie-uitkering)	114
34)	Meetsysteem van Geluidsnet (decentralisatie-uitkering)	36
35)	Interreg V (decentralisatie-uitkering)	189
36a)	Klantprofielen in arbeidsmarktregio's (decentralisatie-uitkering)	3.100
36b)	Grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling (decentralisatie-uitkering)	1.400
37)	Aanpassing overheveling huishoudelijke hulp Wlz-cliënten (integratie-uitkering)	7.500
38)	LHBT emancipatiebeleid (decentralisatie-uitkering)	200
39)	City Deal Zorg en veiligheid (decentralisatie-uitkering)	45
40)	Compensatie eigen bijdragen gemeenten Wlz-cliënten (integratie-uitkering)	2.970
41a)	Uitnamecorrectie herinstromers Wmo (integratie-uitkering sociaal domein)	23.700
41b)	Uitnamecorrectie herinstromers Jeugd (integratie-uitkering sociaal domein)	6.300
<b>Totaal nieuwe mutaties</b>		<b>628.787</b>
<b>Stand 1e suppletoire begroting 2017</b>		<b>27.821.956</b>

## Toelichting op de beleidsmutaties

### *1a t/m 1d) Wijziging betalingsverloop algemene uitkering, decentralisatie-uitkeringen en integratie-uitkeringen 2016*

Bij Slotwet 2016 is vastgesteld hoe de in 2016 gerealiseerde uitbetalingen voor de algemene uitkering (AU), de integratie-uitkering sociaal domein (IUSD), de overige integratie-uitkeringen (IU) en decentralisatie-uitkeringen (DU) aan de gemeenten zich verhouden tot het bedrag dat bij de 2e suppletoire begroting 2016 voor de uitbetalingen is geraamd.

Daarbij is gebleken dat er bij de algemene uitkering hogere uitbetalingen zijn gedaan dan bij Najaarsnota 2016 werd verwacht. Het gaat hierbij om een verschil van € 4,9 miljoen. Bij de andere uitkeringen zijn in 2016 lagere uitbetalingen gedaan dan bij Najaarsnota 2016 werd verwacht. Het gaat om € 0,3 miljoen voor de integratie-uitkering sociaal domein en € 62,5 miljoen voor de decentralisatie-uitkeringen. Deze verschillen kunnen ontstaan doordat op het moment van uitbetaling nog niet alle verdeelmaatstaven, of uit te keren bedragen per gemeente, definitief zijn. Voor een uitgebreidere verklaring van deze verschillen wordt verwezen naar de Slotwet 2016 van het gemeentefonds (TK 34 725 B, nr 4). Bij Voorjaarsnota 2017 wordt de algemene uitkering met € 4,9 miljoen neerwaarts bijgesteld. De integratie-uitkering sociaal domein worden met € 0,3 miljoen opwaarts bijgesteld en de decentralisatie-uitkeringen met € 62,5 miljoen.

#### *2) Overloop 2016/2017 kosten Financiële-verhoudingswet*

In 2016 is het budget Kosten Financiële verhoudingswet niet geheel tot besteding gekomen. Op basis van een afspraak gemaakt met het Ministerie van Financiën wordt daarvan € 1 miljoen aan de begroting voor 2017 toegevoegd.

#### *3a en b) Accres tranche 2016*

Het definitieve accres over het begrotingsjaar 2016 wordt berekend op basis van de stand van het Financieel jaarverslag van het Rijk en wordt verwerkt in deze 1<sup>e</sup> suppletoire begroting 2017 van het gemeentefonds. Voor 2016 wordt het accres ten opzichte van de ontwerpbegroting 2017 verhoogd met € 43,9 miljoen. Het totale accres voor 2016 wordt daarmee € 662,5 miljoen. Daarnaast wordt de structurele doorwerking van het accres 2016 verwerkt in deze 1<sup>e</sup> suppletoire begroting 2017 van het gemeentefonds. D

#### *4) Accres tranche 2017*

Het accres 2017 is onderdeel van de normeringssystematiek. Als gevolg van mutaties in de netto gecorrigeerde rijksuitgaven wordt het accres 2017, ten opzichte van de stand miljoenennota 2017, verhoogd met € 69,1 miljoen.

#### *5) Plafond BTW-compensatiefonds*

De ontwikkeling van het BTW-compensatiefonds en het bijbehorende plafond leiden conform het Financieel Akkoord Rijk/VNG/IPO met ingang van 2015 tot een toename of afname van de algemene uitkering van de fondsen. Bij ontwerpbegroting 2017 werd de ruimte onder het plafond voor 2016 geraamd op € 189,8 miljoen. Bij de definitieve afrekening blijkt deze ruimte met € 52,6 miljoen afgenomen. Dit bedrag wordt terug gestort naar het BTW-compensatiefonds.

#### *6a en 6b) Loon- en prijsbijstelling 2017*

Dit betreft de loon- en prijsbijstelling voor het jaar 2017 voor de integratie-uitkering sociaal domein en de integratie-uitkering Wmo (huishoudelijke verzorging).

### **7) Jeugd (decentralisatie-uitkering)**

**Dit betreft een overboeking naar het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in verband met het tegengaan van voortijdig schoolverlaten.**

### **8) Huisvesting onderwijs ivm asielinstroom (decentralisatie-uitkering)**

**Voor de uitvoering van het Uitwerkingsakkoord Asielinstroom op het gebied van tijdelijke extra huisvesting in het voortgezet onderwijs is een regeling getroffen om deze kosten te compenseren.**

### **9) A58 Aansluiting Goes (decentralisatie-uitkering)**

Dit betreft een bijdrage van het Infrastructuurfonds aan de gemeente Goes voor het project A58 Aansluiting Goes.

### **10) Scholenprogramma Groningen (decentralisatie-uitkering)**

Negen gemeenten in de provincie Groningen die te kampen hebben met de gevolgen van door gaswinning geïnduceerde aardbevingen nemen deel aan een scholenprogramma gaswinningsgebied. Dit programma richt zich op het aardbevings- en toekomstbestendig maken van 101 schoolgebouwen binnen vijf jaar.

### **11) Correctieboeking overheveling van huishoudelijke hulp Wlz-cliënten met mpt (integratie-uitkering)**

De uitname bestemd voor de overheveling van huishoudelijke hulp voor Wlz-cliënten met een mpt van de Wmo naar de Wlz vanaf 2017 is in de Ontwerp-begroting 2017 per abuis ten laste gebracht van de Integratie-uitkering Sociaal domein (onderdeel Wmo). Door middel van deze correctieboeking wordt deze uitname alsnog ten laste gebracht van de integratie-uitkering Wmo.

### **12) Buurtsportcoaches (decentralisatie-uitkering)**

Voor 2017 dragen de Ministeries van VWS en OCW gezamenlijk € 58 miljoen bij voor de Buurtsportcoaches (Brede impuls combinatiefuncties). De deelnemende gemeenten dragen zorg voor de organisatie van de cofinanciering.

### **13) Kansen voor alle kinderen (decentralisatie-uitkering)**

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid stelt vanaf 2017 structureel € 100 miljoen beschikbaar voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Hiervan wordt € 85 miljoen aan gemeenten beschikbaar gesteld in de vorm van een decentralisatie-uitkering. Zie ook de brief «Preventie en bestrijding van stille armoede en sociale uitsluiting» (TK 24 515, nr. 380) van de Staatssecretaris van SZW aan de Tweede Kamer.

### **14) Armoedebestrijding onder ouderen (algemene uitkering)**

In 2017 en 2018 worden door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor armoedebestrijding onder ouderen met een bijstandsuitkering. Het

Kabinet wil daarmee meer financiële ruimte aan gemeenten geven om ouderen in moeilijke situaties te kunnen helpen.

*15) Kosten Waarderingskamer*

Het budget 2017 voor de Waarderingskamer is eerder vastgesteld op € 2,304 miljoen. De actuele raming van de kosten 2017 voor de Waarderingskamer komt uit op € 2,441 miljoen. Het budget wordt daarom opwaarts bijgesteld met € 134.000 ten laste van de algemene uitkering.

*16) Verhoogde asielinstroom (decentralisatie-uitkering)*

Op basis van het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom ontvangen gemeenten voor 2016 en 2017 een bedrag per een in die gemeente geplaatste vergunninghouder. Indien over één van deze jaren minder wordt uitgekeerd dan geraamd, dan wordt het resterend budget doorgeschoven naar het daaropvolgende begrotingsjaar. In 2018 wordt een eventueel dan nog resterend budget terug geboekt naar respectievelijk het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (voor het onderdeel participatie en integratie) en de algemene uitkering van het gemeentefonds (voor het partieel effect). De realisatie over 2016 is € 27 miljoen lager uitgevallen dan geraamd. Dit bedrag wordt, conform de gemaakte afspraken, doorgeschoven naar 2017. Zie ook de Slotwet 2016 van het gemeentefonds (TK 34 725 B, nr 4).

*17) Regionet (decentralisatie-uitkering)*

Dit betreft een bijdrage vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Milieu aan de gemeente Heiloo voor de uitvoering van maatregelen voor het stadsgewestelijk spoorvervoer in de noordelijke Randstad.

*18) Herstructurering Wsw Oost-Groningen (decentralisatie-uitkering)*

Dit betreft een bijdrage vanuit het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan de gemeente Oldambt voor de uitvoering van een project om te komen tot één uitvoeringsorganisatie voor de doelgroep van de Participatiewet in vijf gemeenten in Oost-Groningen en één gemeente in Drente.

*19) Expertisecentrum kinderopvang*

Met ingang van 2017 neemt het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de financiering over van het Expertisecentrum Toezicht en Handhaving Kinderopvang. De betreffende middelen worden daarom structureel overgeheveld naar de begroting van SZW.

*20) Bijdrage aan de VNG*

De bijdrage aan de VNG voor 2017 wordt op twee onderdelen aangepast. Vanuit de decentralisatie-uitkering vrouwenopvang wordt een bedrag overgeheveld voor het Landelijk Arrangement en vanuit de integratie-uitkering sociaal domein jeugdzorg wordt een bedrag overgeheveld voor Nazorg Adoptievoorzieningen.

*21) Vrouwenopvang LKHA (decentralisatie-uitkering)*

Dit betreft een overboeking van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport naar de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang. Deze bijdrage is bestemd voor de gemeente Den Haag, omdat deze gemeente

vanaf 2017 zorgt draagt voor instandhouding van het Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating (LKHA).

*22) Voorzieningenniveau Eindhoven (decentralisatie-uitkering)*

Vanuit het Ministerie van Economische Zaken wordt een bijdrage geleverd aan de gemeente Eindhoven om een impuls te geven aan het regionale vestigingsklimaat en het voorzieningenniveau van de Brainport regio Eindhoven.

*23) City Deal Inclusieve Stad (decentralisatie-uitkering)*

Betreft een bijdrage vanuit de Ministeries van BZK, SZW en VWS aan de City Deal Inclusieve Stad. Hierbij werken 5 steden (Zaanstad, Leeuwarden, Enschede, Utrecht en Eindhoven) en de drie departementen samen om vernieuwing te realiseren in het sociaal domein, waarbij de gemeente Zaanstad optreedt als coördinerende gemeente.

*24) Pilot begeleiding kunstenaars (decentralisatie-uitkering)*

Vanuit het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ontvangt de gemeente Amsterdam een bijdrage voor de pilot begeleiding kunstenaars.

*25) Ondersteuning raadsman Loppersum (decentralisatie-uitkering)*

De gemeente Loppersum ontvangt ook in 2017 een bijdrage in verband met de ondersteuning van een onafhankelijk raadsman, aangesteld door de Minister van Economische Zaken als aanspreekpunt voor schadeafhandeling met betrekking tot de gaswinning in de provincie Groningen.

*26) Beter Benutten (decentralisatie-uitkering)*

De gemeenten Zwolle (€ 65.000) en Leeuwarden (€ 53.000) ontvangen in 2017 een bijdrage vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Milieu voor de uitvoering van het lopende programma en het vervolgprogramma van Beter Benutten.

*27) Erfgoed en ruimte (decentralisatie-uitkering)*

De gemeente Hilversum ontvangt in 2017 een bijdrage van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor de Nominatie Werelderfgoed van het voormalig Sanatorium Zonnestraal.

*28) Dialoog Sinterklaasintocht (decentralisatie-uitkering)*

Vanuit het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ontvangt de gemeente Maassluis een bijdrage voor het ontwikkelen en uitvoeren van dialooginitiatieven met een nationale uitstraling rondom de landelijke intocht van Sinterklaas.

*29) Energiebesparing koopsector (decentralisatie-uitkering)*

Dit betreft een bijdrage vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor de Regionale Basisaanpakken Energiebesparing koopwoningen. Van het totaalbedrag van € 4,9 miljoen is € 3,1 miljoen bestemd voor innovatieve aanpakken om de verduurzaming van de particuliere woningvoorraad op te schalen en € 1,8 miljoen voor een overbruggingsbudget om de regionale aanpakken te bestedigen en te versterken.

*30) Nationaal Cultureel-Wetenschappelijk Instituut (decentralisatie-uitkering)*

De gemeente Rotterdam ontvangt een bijdrage van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor de verkenning naar een Nationaal Cultureel-Wetenschappelijk Instituut in Rotterdam-Zuid.

*31) Bodemsanering Dordrecht (decentralisatie-uitkering)*

De gemeente Dordrecht ontvangt in 2017 een aanvullend bedrag van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu voor een door de gemeente gecoördineerd onderzoek naar giftige stoffen in de bodem.

*32) Economische Zelfstandigheid (decentralisatie-uitkering)*

Dit betreft een bijdrage van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan 25 centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's om het programma economische zelfstandigheid uit te voeren. Het programma heeft als doel om de economische zelfstandigheid van vrouwen te vergroten door hen te stimuleren om stappen te zetten richting de arbeidsmarkt.

*33) Pilot Nederlandse kernwaarden (decentralisatie-uitkering)*

Vanuit het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ontvangen negen gemeenten een bijdrage voor de pilot Nederlandse kernwaarden. De focus van de pilot ligt op de overdracht van de Nederlandse kernwaarden (zoals vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en participatie en de democratische rechtsstaat). In deze pilot worden vier verschillende manieren van waardenoverdracht in het kader van inburgering onderzocht, om inzicht te krijgen welke vormen van waardenoverdracht met meest effectief zijn.

*34) Meetsysteem van Geluidsnet (decentralisatie-uitkering)*

De gemeenten Onderbanken (€ 14.226), Brunssum (€ 10.782) en Schinnen (€ 10.782) ontvangen een bijdrage vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Milieu om met metingen de geluidsbelasting te monitoren in de omgeving van de NAVO-vliegbasis Geilenkirchen, voor zover gelegen op Nederlands grondgebied. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het meetsysteem van Geluidsnet in de regio.

*35) Interreg V (decentralisatie-uitkering)*

Vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Milieu ontvangen de gemeenten Arnhem (€ 141.440), Den Bosch (€ 11.875), Heerlen (€ 11.875) en Middelburg (€ 23.750) een eenmalige bijdrage in het kader van de Rijkscofinancieringsregeling Interreg V en de Projectstimuleringsregeling Interreg V.

*36) Arbeidsmarktregio's (decentralisatie-uitkering)*

Dit betreft een tweetal bijdragen vanuit het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Voor het opstellen en beschikbaar maken van klantprofielen door gemeenten in arbeidsmarktregio's ontvangen 35 centrumgemeenten elk een bedrag van € 88.500. Voor de bemiddeling van werkloze werkzoekenden over de grens met Duitsland en België ontvangen 14 centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's in de grensgebieden elk een bedrag van € 100.000.



### *37) Aanpassing overheveling huishoudelijke hulp Wlz-cliënten (integratie-uitkering)*

In het Bestuurlijk Overleg hulpmiddelen en woningaanpassing van 24 november 2016 is overeengekomen dat de afspraken over de huishoudelijke hulp aan cliënten die overgaan naar de Wlz een kleine aanvulling vergen. Voor nieuwe cliënten geldt dat de overgang per 1 januari 2017 van start gaat. Voor bestaande cliënten geldt bij overgang naar de Wlz dat continuïteit van zorg, maar tevens huishoudelijke hulp noodzakelijk is. Partijen die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering hebben met elkaar afgesproken om voor bestaande cliënten een vast overdrachtsmoment te hanteren (1 april 2017). Gemeenten worden voor deze uitloop door het Rijk financieel gecompenseerd met een bedrag van € 7,5 miljoen. Dit bedrag is gebaseerd op een kwart van het bedrag van € 30 miljoen dat oorspronkelijk uit het Gemeentefonds is uitgenomen.

### *38) LHBT emancipatiebeleid (decentralisatie-uitkering)*

De gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht ontvangen in 2017 elk € 50.000 vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor het vergroten van de sociale acceptatie van lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgender- en intersekse personen (LHBTI) in biculturele gemeenschappen.

### *39) City deal Zorg en Veiligheid (decentralisatie-uitkering)*

Vanuit de Ministeries van V&J, BZK en VWS ontvangt de gemeente Maastricht een bijdrage voor de City Deal Zorg en Veiligheid.

### *40) Compensatie gemeenten eigen bijdrage hulpmiddelen en eigenwoning aanpassing Wlz-cliënten (integratie uitkering)*

Tijdens het Bestuurlijk Overleg tussen VWS en VNG op 11 mei 2017 is afgesproken dat gemeenten worden gecompenseerd in verband met niet ontvangen eigen bijdragen voor hulpmiddelen en woning-aanpassingen, die gemeenten in 2017 aan Wlz-cliënten verstrekken.

### *41a en 41b) Uitnamecorrectie herinstromers (integratie-uitkering sociaal domein)*

Tijdens datzelfde Bestuurlijk Overleg is gezamenlijk geconstateerd dat bij het doorrekenen van de financiële effecten van de zogenoemde «start-streepdiscussie» in 2016, abusievelijk een te grote uitnamecorrectie op het gemeentefonds heeft plaatsgevonden. Van het «teveel» uitgenomen bedrag wordt nu een bedrag opnieuw toegevoegd aan het gemeentefonds.

## **2. Het beleidsartikel**

In onderstaande tabel B2 worden voor de verplichtingen, de uitgaven en de ontvangsten de budgettaire gevolgen van beleid van het gemeentefonds weergegeven. Hiermee worden de integrale uitgaven die samenhangen met de samengestelde beleidsdoelstelling (het nastreven van een adequate omvang van het gemeentefonds en het nastreven van een adequate verdeling van de middelen over de gemeenten) inzichtelijk gemaakt.

**Tabel B2: Budgettaire gevolgen van beleid gemeentefonds (Eerste supplettoire begroting; bedragen x € 1.000)**

	Ontwerpbe- groting 2017 (1)	Mutaties via NvW (2)	Vastgestelde begroting 2017 (3=1+2)	Mutaties 1e supplettoire begroting 2017 (4)	Stand 1e supplettoire begroting 2017 (5=3+4)	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021
<b>Verplichtingen</b>	27.143.169	50.000	27.193.169	570.822	<b>27.763.991</b>	450.817	451.228	461.372	463.162
<b>Uitgaven:</b>	27.143.169	50.000	27.193.169	628.787	<b>27.821.956</b>	450.817	451.228	461.372	463.162
Waarvan juridisch verplicht	100%				<b>100%</b>				
<b>Opdracht</b>									
1. Kosten Financiële- verhou- dingswet	1.961		1.961	1.000	<b>2.961</b>	0	0	0	0
<b>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</b>									
2. Kosten Waarderingskamer	2.307		2.307	134	<b>2.441</b>	134	134	134	134
<b>Bijdragen aan (inter-)nationale organisaties</b>									
3. Budget A+O-fonds	6.640		6.640	0	<b>6.640</b>	0	0	0	0
4. Bijdrage aan VNG	73.487		73.487	1.202	<b>74.689</b>	-500	-500	-500	-500
5. Bijdrage aan KING	7.464		7.464	0	<b>7.464</b>	0	0	0	0
<b>Bijdragen aan medeoverheden</b>									
1. Algemene uitkering c.a. en de aanvullende uitkeringen	15.353.258		15.353.258	102.388	<b>15.455.646</b>	116.541	112.791	112.791	112.791
2. Integratie-uitkeringen	1.285.219		1.285.219	5.512	<b>1.290.731</b>	-4.960	-4.960	-4.752	-3.728
3. Decentralisatie-uitkeringen	905.599		905.599	266.346	<b>1.171.945</b>	88.170	94.045	88.170	88.170
4. Integratie-uitkering sociaal domein	9.507.234		9.557.234	252.205	<b>9.809.439</b>	251.432	249.718	285.529	266.295
<b>Ontvangsten:</b>	27.143.169	50.000	27.193.169	628.787	<b>27.821.956</b>	450.817	451.228	461.372	463.162
1. Terugontvangsten Waarde- ringskamer	0		0	0	<b>0</b>	0	0	0	0
2. Ontvangsten ex art. 4. FvW	27.143.169	50.000	27.193.169	628.787	<b>27.821.956</b>	450.817	451.228	461.372	463.162

## Toelichting

### Mutaties 1<sup>e</sup> suppletoire begroting

#### Verplichtingen

In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de verplichtingen van het gemeentefonds voor het jaar 2017 met € 570.822.000 te muteren en te brengen op € 27.763.991.000. De mutaties worden hieronder in tabel B3 opgesomd. De toelichting bij de mutaties die onderdeel vormen van het totaalbedrag dat in deze tabel is vermeld is reeds gegeven in § 1.

**Tabel B3: Mutaties verplichtingenbedrag gemeentefonds 2017 (bedragen x € 1.000)**

Stand verplichtingenbedrag ontwerpbegroting 2017	27.193.169
<b>Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk:</b>	
Overloop 2016/2017 kosten Financiële-verhoudingswet	1.000
Accres tranche 2016 (incidenteel)	43.859
Accres tranche 2016 (structureel)	43.859
Accres tranche 2017	69.066
Plafond BTW-compensatiefonds 2016	- 52.636
Loon- en prijsbijstelling 2017 (integratie-uitkering sociaal domein)	192.572
Loon- en prijsbijstelling 2017 (integratie-uitkering)	25.040
Jeugd (decentralisatie-uitkering)	- 80
Huisvesting Onderwijs Asielinstroom (decentralisatie-uitkering)	8.000
A58 Aansluiting Goes (decentralisatie-uitkering)	3.796
Scholenprogramma Groningen (decentralisatie-uitkering)	3.000
Correctieboeking overheveling huishoudelijke hulp Wlz-cliënten (integratie-uitkering sociaal domein)	30.000
Correctieboeking overheveling huishoudelijke hulp Wlz-cliënten (integratie-uitkering)	- 30.000
Buurtsportcoaches (decentralisatie-uitkering)	57.994
Kansen voor alle kinderen (decentralisatie-uitkering)	85.000
Armoedebestrijding onder ouderen (algemene uitkering)	3.750
Kosten Waarderingskamer 2017	134
Kosten Waarderingskamer uit de Algemene uitkering	- 134
Verhoogde asielinstroom (decentralisatie-uitkering)	26.958
Regionet (decentralisatie-uitkering)	4.508
Herstructurering Wsw Oost-Groningen (decentralisatie-uitkering)	2.000
Expertisecentrum Kinderopvang (algemene uitkering)	- 500
Bijdrage aan de VNG voor specifieke taken 2017	1.202
Vrouwenopvang Landelijk Arrangement (uitname VNG uit decentralisatie-uitkering)	- 530
Nazorg Adoptievoorziening (uitname VNG uit integratie-uitkering sociaal domein)	- 672
Vrouwenopvang LKHA (decentralisatie-uitkering)	250
Voorzieningenniveau Eindhoven (decentralisatie-uitkering)	900
City Deal Inclusieve stad (decentralisatie-uitkering)	165
Pilot begeleiding kunstenaars (decentralisatie-uitkering)	89
Ondersteuning Raadsman Loppersum (decentralisatie-uitkering)	468
Beter benutten (decentralisatie-uitkering)	118
Erfgoed en ruimte (decentralisatie-uitkering)	25
Dialogo Sinterklaasintocht (decentralisatie-uitkering)	45
Energiebesparing koopsector (decentralisatie-uitkering)	4.940
Nationaal Cultureel-Wetenschappelijk Instituut (decentralisatie-uitkering)	17
Bodemsanering Dordrecht (decentralisatie-uitkering)	180
Economische Zelfstandigheid (decentralisatie-uitkeringen)	885
Pilot Nederlandse Kernwaarden (decentralisatie-uitkering)	114
Meetsysteem van Geluidsnet (decentralisatie-uitkering)	36
Interreg V (decentralisatie-uitkering)	189
Klantprofielen in arbeidsmarktregio's (decentralisatie-uitkering)	3.100
Grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling (decentralisatie-uitkering)	1.400
Aanpassing overheveling huishoudelijke hulp Wlz-cliënten (integratie-uitkering)	7.500

LHBT emancipatiebeleid (decentralisatie-uitkering)	200
City Deal Zorg en veiligheid (decentralisatie-uitkering)	45
Compensatie eigen bijdragen gemeenten Wlz-cliënten (integratie-uitkering)	2.970
Uitnamecorrectie herinstromers Wmo (integratie-uitkering sociaal domein)	23.700
Uitnamecorrectie herinstromers Jeugd (integratie-uitkering sociaal domein)	6.300
<b>Totaal nieuwe mutaties:</b>	<b>570.822</b>

**Stand verplichtingenbedrag bij 1e suppletoire begroting 2017** **27.763.991**

<i>Waarvan verplichtingenbedrag kosten Financiële-verhoudingswet</i>	<i>2.961</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag kosten Waarderingskamer</i>	<i>2.441</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag budget A+O-fonds</i>	<i>6.640</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag bijdrage aan VNG</i>	<i>74.689</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag bijdrage gemeenten inzake KING</i>	<i>7.464</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag algemene uitkering</i>	<i>15.460.522</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag integratie-uitkeringen</i>	<i>1.290.729</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag integratie-uitkering sociaal domein</i>	<i>9.809.134</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>1.109.411</i>

### *Uitgaven*

In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de uitgaven van het gemeentefonds voor het jaar 2017 met € 628.787.000 te muteren en te brengen op € 27.821.956.000. De mutaties worden in tabel B4 opgesomd. De mutaties die plaatsvinden met betrekking tot de verplichtingen zijn ook van toepassing op de uitgaven. Er zijn echter nog vier mutaties, die wel effect hebben op het uitgavenbedrag 2017, maar niet op het verplichtingenbedrag 2017. Het gaat om de «wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2016», de «wijziging betalingsverloop integratie-uitkering sociaal domein 2016», de «wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2016» en de «wijziging betalingsverloop overige integratie-uitkeringen 2016». De toelichting bij de mutaties, die onderdeel vormen van het totaalbedrag dat in deze tabel is vermeld, is reeds gegeven in § 1.

**Tabel B4: Mutaties uitgavenbedrag gemeentefonds 2017 (bedragen x € 1.000)**

<b>Stand uitgavenbedrag ontwerpbegroting 2017</b>	<b>27.193.169</b>
<b>Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk:</b>	
Wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2016	- 4.876
Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2016	62.534
Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen 2016	2
Wijziging betalingsverloop integratie-uitkering sociaal domein 2016	305
Overloop 2016/2017 kosten Financiële-verhoudingswet	1.000
Accres tranche 2016 (incidenteel)	43.859
Accres tranche 2016 (structureel)	43.859
Accres tranche 2017	69.066
Plafond BTW-compensatiefonds 2016	- 52.636
Loon- en prijsbijstelling 2017 (integratie-uitkering sociaal domein)	192.572
Loon- en prijsbijstelling 2017 (integratie-uitkering)	25.040
Jeugd (decentralisatie-uitkering)	- 80
Huisvesting Onderwijs Asielinstroom (decentralisatie-uitkering)	8.000
A58 Aansluiting Goes (decentralisatie-uitkering)	3.796
Scholenprogramma Groningen (decentralisatie-uitkering)	3.000
Correctieboeking overheveling huishoudelijke hulp	
Wlz-cliënten (integratie-uitkering sociaal domein)	30.000

Correctieboeking overheveling huishoudelijke hulp	
Wlz-cliënten (integratie-uitkering)	- 30.000
Buurtsportcoaches (decentralisatie-uitkering)	57.994
Kansen voor alle kinderen (decentralisatie-uitkering)	85.000
Armoedebestrijding onder ouderen (algemene uitkering)	3.750
Kosten Waarderingskamer 2017	134
Kosten Waarderingskamer uit de Algemene uitkering	- 134
Verhoogde asielinstroom (decentralisatie-uitkering)	26.958
Regionet (decentralisatie-uitkering)	4.508
Herstructurering Wsw Oost-Groningen (decentralisatie-uitkering)	2.000
Expertisecentrum Kinderopvang (algemene uitkering)	- 500
Bijdrage aan de VNG voor specifieke taken 2017	1.202
Vrouwenopvang Landelijk Arrangement (uitname VNG uit decentralisatie-uitkering)	- 530
Nazorg Adoptievoorziening (uitname VNG uit integratie-uitkering sociaal domein)	- 672
Vrouwenopvang LKHA (decentralisatie-uitkering)	250
Voorzieningenniveau Eindhoven (decentralisatie-uitkering)	900
City Deal Inclusieve stad (decentralisatie-uitkering)	165
Pilot begeleiding kunstenaars (decentralisatie-uitkering)	89
Ondersteuning Raadsman Loppersum (decentralisatie-uitkering)	468
Beter benutten (decentralisatie-uitkering)	118
Erfgoed en ruimte (decentralisatie-uitkering)	25
Dialogoog Sinterklaasintocht (decentralisatie-uitkering)	45
Energiebesparing koopsector (decentralisatie-uitkering)	4.940
Nationaal Cultureel-Wetenschappelijk Instituut (decentralisatie-uitkering)	17
Bodemsanering Dordrecht (decentralisatie-uitkering)	180
Economische Zelfstandigheid (decentralisatie-uitkeringen)	885
Pilot Nederlandse Kernwaarden (decentralisatie-uitkering)	114
Meetsysteem van Geluidsnet (decentralisatie-uitkering)	36
Interreg V (decentralisatie-uitkering)	189
Klantprofielen in arbeidsmarktregio's (decentralisatie-uitkering)	3.100
Grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling (decentralisatie-uitkering)	1.400
Aanpassing overheveling huishoudelijke hulp Wlz-cliënten (integratie-uitkering)	7.500
LHBT emancipatiebeleid (decentralisatie-uitkering)	200
City Deal Zorg en veiligheid (decentralisatie-uitkering)	45
Compensatie eigen bijdragen gemeenten Wlz-cliënten (integratie-uitkering)	2.970
Uitnamecorrectie herinstromers Wmo (integratie-uitkering sociaal domein)	23.700
Uitnamecorrectie herinstromers Jeugd (integratie-uitkering sociaal domein)	6.300
<b>Totaal nieuwe mutaties:</b>	<b>628.787</b>
<b>Stand uitgavenbedrag bij 1e supplettoire begroting 2017</b>	<b>27.821.956</b>
<i>Waarvan uitgavenbedrag kosten Financiële-verhoudingswet</i>	<i>2.961</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag kosten Waarderingskamer</i>	<i>2.441</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag budget A+O-fonds</i>	<i>6.640</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag bijdrage aan VNG</i>	<i>74.689</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag bijdrage gemeenten inzake KING</i>	<i>7.464</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag algemene uitkering</i>	<i>15.455.646</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag integratie-uitkeringen</i>	<i>1.290.731</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag integratie-uitkering sociaal domein</i>	<i>9.809.439</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>1.171.945</i>

### Ontvangsten

Sinds de invoering van de Financiële-verhoudingswet zijn de uitgaven en de ontvangsten op grond van artikel 4 van die wet over ieder uitkeringsjaar aan elkaar gelijk. Ten opzichte van de oorspronkelijke vastgestelde begroting van het gemeentefonds voor 2017 worden de

ontvangsten, analoog aan de uitgaven, met € 628.787.000 gewijzigd en gebracht op € 27.821.956.000.

### 3. Integratie-uitkeringen

In tabel B5 is een overzicht opgenomen van de integratie-uitkeringen.

<b>Tabel B5: Overzicht integratie-uitkeringen gemeentefonds 2017 (bedragen x € 1.000)</b>	
Omschrijving	2017
<b>Integratie-uitkering begroting 2017:</b>	
Correctie waterschapswegen (knelpunten verdeelproblematiek)	3.451
Wmo	1.239.411
WUW-middelen	1.599
VTH-taken	40.758
<b>Subtotaal</b>	<b>1.285.219</b>
<b>Nog niet eerder opgenomen in een begroting:</b>	
Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen 2016 (Wmo)	2
Loon- en prijsbijstelling 2017 (Wmo)	25.040
Correctieboeking overheveling huishoudelijke hulp Wlz-cliënten (Wmo)	- 30.000
Aanpassing overheveling huishoudelijke hulp Wlz-cliënten (Wmo)	7.500
Compensatie eigen bijdragen gemeenten Wlz-cliënten	2.970
<b>Subtotaal</b>	<b>5.512</b>
<b>Totaal:</b>	<b>1.290.731</b>

### 4. Decentralisatie-uitkeringen

In tabel B6 is een overzicht opgenomen van de decentralisatie-uitkeringen.

<b>Tabel B6: Overzicht decentralisatie-uitkeringen gemeentefonds 2017 (bedragen x € 1.000)</b>	
Omschrijving	2017
<b>Decentralisatie-uitkeringen begroting 2017:</b>	
Actieplan luchtkwaliteit	6.000
Basisregistratie Grootchalige Topografie	633
Beeldende kunst en vormgeving	13.500
Bevolkingsdaling	11.245
Bodemsanering	50.081
Bonus beschut werk	11.000
BRP centralisering inschrijving vergunninghouders	4.731
Gezond in de stad	19.846
Groeiopgave Almere	6.962
Jeugd	21.780
Leeuwarden Europese Culturele Hoofdstad 2018	1.653
LHBT emancipatiebeleid	960
Maatschappelijke opvang	385.057
Veiligheidshuizen	7.700
Verhoogde asielinstroom	190.500
Versterking peuterspeelzaalwerk	35.000
Voorschoolse voorziening peuters	20.000
Vrouwenopvang	118.951
<b>Subtotaal</b>	<b>905.599</b>
<b>Nog niet eerder opgenomen in een begroting:</b>	
Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2016	62.534
Jeugd	- 80
Huisvesting Onderwijs Asielinstroom	8.000
A58 Aansluiting Goes	3.796
Scholenprogramma Groningen	3.000
Buurtsportcoaches	57.994
Kansen voor alle kinderen	85.000
Verhoogde asielinstroom	26.958

Omschrijving	2017
Regionet	4.508
Herstructurering Wsw Oost-Groningen	2.000
Vrouwenopvang (Landelijk Arrangement)	- 530
Vrouwenopvang (LKHA)	250
Voorzieningenniveau Eindhoven	900
City Deal Inclusieve stad	165
Pilot begeleiding kunstenaars	89
Ondersteuning Raadsman Loppersum	468
Beter benutten	118
Erfgoed en ruimte	25
Dialoog Sinterklaasintocht	45
Energiebesparing koopsector	4.940
Nationaal Cultureel-Wetenschappelijk Instituut	17
Bodemsanering (Dordrecht)	180
Economische Zelfstandigheid	885
Pilot Nederlandse Kernwaarden	114
Meetsysteem van Geluidsnet	36
Projectstimuleringsregeling Interreg V	189
Klantprofielen in arbeidsmarktregio's	3.100
Grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling	1.400
LHBT emancipatiebeleid	200
City Deal Zorg en veiligheid	45
<b>Subtotaal</b>	<b>266.346</b>
<b>Totaal:</b>	<b>1.171.945</b>